

կենսագրական նոթերուն կարգին, որ իբր յաւելուածական տեղեկութիւն կ'ըստի թէ 2 հայ, 2 յոյն և 5 տաճիկ կ'աղատին. իսկ Մարտիրոս նաւին վրայ չէր գտնուէր աղէտին ատեն այլ «Ստամպուլի Երեմիա վարդապետը զինքը իզմիր կը հանէ, որպէս զի իմանայ թէ հոն ալ ուխտաւորներ կան թէ ոչ, եթէ կան զանոնք ալ բերէ նաւը. բայց Մարտիրոս սրկ. նաւահանագիտը վերադառնալով նաւը չէ գտած, հովը զայն քչած տարած էր և խորտակած, Մարտիրոսի գոյքերն ալ ընկղմած էին:»(*)

Նկատի առնելով Մարտիրոս սրկ. կարբեցիի քիչ շատ «ի գրոց» ըստի իմ հրատարակած վերի տաղս ալ իրեն կը վերադրեմ, նկատի առնելով որ ինքը միակ աշականատեան էր այդ աղէտին:

Գալով տրուած թիւերուն և թուականներուն՝ սա միայն ըսեմ որ 1724ին պատահած այս գէպքը որ զընթէ տարւոյն վերջը (նոյեմբեր 20ին) կը կատարուի միայն 1725ին կրնար յիշատակարան ունենալ և տարբերութիւնն ալ ատկէ առաջ եկած է, այսինքն 1724ի աղէտէն վերջ ուրիշ նաւով մը Մարտիրոս սրկ. երուսողէմ հասաւ 1725ին, պատմեց եղածը Գրիգոր Շլթայակերի որ Ս. Յակոբի այդ արձանագրութիւնը շինել տուաւ անշուշտ 1724ի տեղ 1725 նշանակելով:

Նոյն Ձեռագրիս մէջ այս տաղէս ճիշտ առաջ կայ ծովու վրայ ուրիշ տաղ մըն ալ, զոր կը հրատարակեմ:—

ՏԱՂ Ի ՎԵՐԱՅ ԾՈՎՈՒ ԱՍՍՅԵԱՆ

«Սաստիկ հողմոյն հանդիպեցայ,
Երբոր շնչեաց սասանեցայ,

Սակաւ մի լուր և համբերեայ,
Բան ինչ ունիմ ասել քեզ ով
Իմ յերկիրս առաքեայ զիս ծով,
Ամենեցուն զայս կու տանես,
Եթէ զիս միայն կու տանես:
Ողորմեայ ինձ դարիպ եմ ես,
Իմ յերկիրն առաքէ զիս:
Բամեալ մարդիկ քեզ նաւին,
Ահա բեկեալ սասանին:
Երբ որ հնչէ յոյժդին քամին,

Լալով աղաղակեն քեզ ծով:
Գոհար աղուք քեզ գտանին,
Գանձ եւ զուժաշ թվով ի լին:
Բիւրք բերոց կա՛ կենդանին,
Ո՛չ լիացար վիշապ մեծ ծով:
Նոյ տապան շինեաց փայտէն,
Երկեաւ ի քոյ ալէկոճէն:
Ձուկն եկուլ Յովնան մարգարէն,
Ջերիս տիւս կեցեալ ի քեզ ծով:
Սուտ կենցաղս է նման ծովի,
Կեսարացիս ի մէջ նաւի:
Կու վախեմ թէ քարին զիպի,
Որով մեռանիմ ես ծով:»

Տաղիս զոր եղածին նման կը հրատարակեմ, հեղինակին ով ըստի ինձի կը մնայ անձանթ: Երկրորդ տաղիս վերջին երկրորդ տողին մէջ կայ Կեսարացիս որ զուցէ տաղասացին բնագաւառին կ'աղնարկէ:

Ուիլիքս Գանգաս Գ. ՔԻՒՐՏԵԱՆ

U. S. A.

ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ԽՍՈՎ

Մեծամտքիւն, կոռուսիրոսքիւն, անփորձութիւն, անշքանկոս քնաւորութիւն—անջանիկների սխալմանց գլխաւոր աղբիւրներ:

*

Իմաստունի համար ամեն ինչ լաւ է. բոլոր աշխարհը նրա սեփականութիւնն է:

*

Գաղափար կը ստեղծի կազմակերպութիւնը. կազմակերպութիւնը կը պահանջ գաղափարը:

*

Մանուկների հոգին կողոպտող մարդկանցից յետինն է:

*

Քննադատական շանճաւարեղի մերոյ չէ՛ մեղադրել մասնագիտի նախ քան փորձել պատշաճ և բաւարար մեկնութիւն տալ նրա խօսքին:

*

Իր ազգի կեանքին արժեքաւոր տարերը իրապիս զնահասող հայրենասերը ա՛ն է որ ամենեւնի անվերջ կերպով կը կշտաւրէ իր ազգին սխալները:

(*) Անդ.—էջ 272.